

Tevékenység: Észtországi tanulmányút

Téma: betekintés az észt startup kultúrába és a HELPIFIC tevékenységének (mint jelenleg is inkubált társadalmi vállalkozásnak) a megismerése. Házigazdáink a Helpific munkatársai (Keiu Roosimagi ügyvéd, aki a HELPIFIC egyik alapítója és Kristina Amor a szervezet koordinátora)

Helyszín: Tehnopol inkubációs ház, Tallinn

Időpont: 2020.03.10. (2. nap délelőtt)

A TEHNOPOL INKUBÁCIÓS HÁZ/NEGYED

A **Tehnopol inkubációs ház** Tallinnban az inkubációs negyedben található. Észtországban a kitörési pontként kezelt IT kultúra, erősen köszönhető a Szovjetuniótól elszakadt, függetlenségét kikiáltó köztársaság fiatal államvezetésének, mint az e generáció által készségi szinten képviselt kommunikációs és problémamegoldó platform jelenik meg, ennek sodró, de felhasználóbarát és a hatékonyságot mindenek elé helyező praktiko-funkcionális környezetével. Az állam által EU-s támogatásból finanszírozott inkubációs környezetet teremtő keretprojekt fogad be a Tehnopolhoz hasonlóan a tallinni inkubációs negyedben – amelyet kis „Szilícium-völgynek” tituláltak házigazdáink - számos kezdő vállalkozást, de számos már befutott innovációnak is otthont ad a negyed, melynek épületei között láttuk, hogy pl. food service robotok vesznek fel és teljesítenek rendeléseket, de önműködő robotbuszok is közlekednek itt.

A **vállalkozások létrehozása** minden bürokratikus sallangtól mentes, digitális úton-módon percek alatt elvégezhető eljárás Észtországban, egyedül a számlanyitáshoz kell egyszer személyes aláírás. Pénzügy terhek nem gördülnek a vállalkozások elé ameddig nem produktívak, viszont megélhetésükben az államon élőködés fogalma már ismeretlen kategória. Ilyen kezdőfeltételek mellett érthetővé, értelmezhetővé váltak az inkubációs ház szolgáltatásai: funkcionális terek, nyitott irodák, felhasználóbarát bérleti díjak, chat/pihenő/rekreációs/az alkotó légkört kiszolgáló szobák/terek/berendezések. Bármilyen, ami az önálló talpra állást megalapozza, támogatja. Világszerte ismert tény pl. hogy a 'Skype' az észt találmánya, ottani érdekeltségű cég.

Az inkubációs ház tereiben láthattunk különböző **vállalkozási teameket**, akik még az inkubációs ernyő védelme alatt ténykedtek, de láttuk azokat a sikerre vitt vállalkozásokat, akik már kirepültek innen, s számukra egy dicsőségfalat állítottak ki, ahol hokiütőt formáló plakett táblákon olvashattuk a vállalkozások neveit, s ugyancsak itt láthattuk azon

kimondottan sikeres üzleti mentorok „észti üzleti őrangyalok” tábláit, akik segítettek és segítik sikerre vinni a kezdő vállalkozásokat. Ezen eseményeket ünnepségekkel is színesíteni szokták.

A **startup angel hálózat** felelős az inkubációs térben bevontakért, de létezik a 45300m²-es Technopol faluban egy olyan szint (prototron), amelynél inkubációs ötletekkel lehet be pályázni és inkubációs térhasználatot elnyerni. Évente 64 új startupra 1,1 millió euro kezdő támogatás jut. Az inkubációs tér használatra jogot lehet nyerni a brain hunting (ötlet vadászat) verseny győzteseként is. 2015-ben a HELPIFIC az egyetlen társadalmi vállalkozás volt, amely e versenyen külön díjat kapva jutott be a Tehnopol faluba. Azóta is az egyetlen az itteni szervezetek közül, amely társadalmi vállalkozásként inkubált szervezet (bár azóta már meghonosodott ez a kategória is az észti vállalkozási szférában).

HELPIFIC MTU

Azután helyi nassolmányok (a hagyományos észti rozskenyér chips, kiváló minőségű észti tejtermékek, zöldségek) fogyasztása közben ismerkedhettünk meg behatóbban a **HELPIFIC-kel**. E társadalmi vállalkozás célterülete a hátrányos helyzetű, fogyatékkal élők életlehetőségeinek kiteljesítése. Maga a vállalkozás 5 fővel dolgozik (közülük Kristina, a koordinátor mutatta be a HELPIFIC-et), erősen támaszkodva egy ICT eszköz alapú **platformra**, amelynek neve HELPIFIC, s amely becsatornázza a célcsoport szükségleteit és segít az igényeik megfogalmazásában is. E platform és a mögötte lévő szándék a szociális ellátó rendszer kreatív lebontásán munkálkodik oly módon, hogy a rászorultakat e felhasználóbarát platform segítségével hozza össze az életterükben lévő normál életet élő emberekkel, akikkel kialakult/kialakított kapcsolat pótolhatja természetesebben a normál életvitelt, mint a hagyományos – anakronisztikus, kevésbé felhasználóbarát szociális megoldásokat hordozó ellátórendszer. Az összekapcsolás alapja a segítséget kérők és a segítséget ajánlók adatbázisának egymásra illesztése, amelynek során mindkét fél – tehát hangsúlyosan a kérő fél is – felsorolja erősségeit, vagyis olyan lehetőségeket, amelyeket fel tud ajánlani és kölcsönösen előnyössé/szimbiotikus jellegűvé tudja ez által formálni a kapcsolatot. A HELPIFIC szoftver alkalmazás ki van egészítve mentori rendszerrel is, akik a segítők-segítettek egymásra hangolásának biztonságát felügyelik/támogatják. Ezt felfoghatjuk egyfajta mixként, amelyben személyre szabottan épülnek be a bizalom biztonságának eszközeiként a szoftveres felület, a folyamatos, helyzet/érdek/szándék pontosító konzultációk is. Az említett lehetőségek inkább nagyvárosi környezeteket képeznek le, ahol elegendő nagy számban találhatóak igénylő-segítő párok.

Épp a **vidéki környezetben fogyatékkal élők lehetőségeinek kibontakoztatása** céljából fogalmazódott meg a szándék, hogy az általunk is tanulmányozni kívánt hackathon eseményeket bővítsék ki – a Helpific és a Tallinni Egyetem közreműködésével – a fogyatékkal élők részvételi lehetőségét biztosító formában. Ennek első lépcsője az volt, hogy fogyatékkal élőket tegyenek motiválttá abban, hogy ötletekkel lépjenek be a hackathonokba. Sikerként bevonni olyan rászorult személyeket is, akik eléggé motiváltak és vállalkozó szelleműek ilyen tekintetben, példát mutatnak abban, hogyan lehet ilyen élethelyzetből is aktívvá válni.

A hackathon szervezőinek körében komoly erőfeszítések történnek mind a fogyatékkal élők bevonását célzó előkészítő munkákban, mind a helyi körülmények olyanná formálásában, ahol ezek az emberek egyenlő esélyekkel részt vehessenek a munka folyamatában.

Sikerként könyvelhető el, hogy újfent **vidéki önkormányzatokkal** fognak szerződéseket kötni a HELPIFIC vidéki kiszervezése ügyében. Ez azért lényeges, mert az észt állami rendszerben alacsony adótartalmak realizálódnak, ezért még a fővárosban sem az az alapállás, hogy az állam megoldja az emberek helyett problémáikat, a szociális szférában sem, vidéken pedig még kevésbé.